

Kiidetud heaks 08.05.2020
õppenõukogu koosolekul nr 1-6/5
Kiidetud heaks 17.02.2020
hoolekogu koosolekul nr 1-5/1
Kiidetud heaks 08.05.2020
õpilasesinduse koosolekul nr 6-2/4

KEHTESTATUD
direktori 08.05.2020
käskkirjaga nr 1-2/17

ÕPPEKAVA

Põlva Gümnaasium

I Üldsätted

1. Põlva Gümnaasiumi õppekava (edaspidi: õppekava) on õppe- ja kasvatustegevuse alusdokument koolis.
2. Põlva Gümnaasiumi õppekava on koostatud lähtudes põhikooli- ja gümnaasiumiseadusest ja gümnaasiumi riiklikust õppekavast.
3. Põlva Gümnaasiumi õppekava koosneb üldosast (tervikdokumendina vormistatud üldosa ja eraldi vormistatud hindamise korraldus) ning kooli veebilehel avalikustatud kohustuslike ja valikkursuste kavadest (Põlva Gümnaasiumi kursuselehed).
4. Põlva Gümnaasiumi õppekava üldosa koosneb:
 - I Üldsätted
 - II Põlva Gümnaasiumi väärtused, põhimõtted ja eripära;
 - III Õppe- ja kasvatustöö korraldus Põlva Gümnaasiumis;
 - IV Põlva Gümnaasiumis läbitavate kursuste selgitus;
 - V Hindamine ja Gümnaasiumi lõpetamine;
 - VI Õpetajate koostöö ja töö planeerimise põhimõtted;
 - VII Põlva Gümnaasiumi õppekava uuendamise ja täiendamise kord.
5. Põlva Gümnaasium lähtub oma õppe- ja kasvatustegevuse planeerimisel ja läbiviimisel **Põlva Gümnaasiumi põhimäärusest**, kooli õppekavast, gümnaasiumi riiklikust õppekavast, põhikooli- ja gümnaasiumi seadusest, Riigigümnaasiumite kvaliteedikokkuleppest ja teistest õigusaktidest ning kokkulepetest.

II Põlva Gümnaasiumi väärtused, põhimõtted ja eripära

Väärtused

5. Põlva Gümnaasiumi põhiväärtused on väärikus, ettevõtlikkus, hoolivus ja pädevus.
6. Põlva Gümnaasiumi põhiväärtused on koolikultuuri olemuslikuks keskseks osaks.
7. Põlva Gümnaasiumi põhiväärtused on õpilase arendamise ehk koolis läbi viidava õppe- ja kasvatustöö ning tunnivälise tegevuse planeerimise lähtealuseks.
8. Põlva Gümnaasiumi põhiväärtusi mõistame koolielus järgmiste sihtidena:

- a. **VÄÄRIKUS** - Minu käitumine, rääkimine ja riietus on viisakad, olukorrale vastavad ja omavahel kooskõlas. Ma suhtlen enesekindlalt, vahetult, viisakalt ning sobivat kehakeelt ja sõnavara kasutades. Väljendan ennast selgelt ja arusaadavalt. Suudan tajuda ja ära tunda nii minu enese kui teiste minu käitumisruumis osalejate emotsioone, seisukohti ja argumente. Olen adekvaatse enesehinnanguga, täidan kokkuleppeid, pean kinni kellaegadest, julgen vastutada. Tean oma põhiväärtusi ning oma rolli ühiskonnas. **Ma olen väärikas.**
 - b. **ETTEVÕTLIKKUS** - Sean endale eesmärgi ja viin need ellu. Sean endale tulevikusihte. Planeerin oma ajakasutust. Otsin probleemidele lahendusi ja olen valmis proovima erinevaid lahenduskäike. Olen valmis koostööks ja panustama ühistesse ettevõtmistesse, mis loovad lisaväärtust koolile, kogukonnale, Eestile. Olen huvitatud uutest kogemustest. Käin järjepidevalt koolis, võtan osa kooli üritustest ja sündmustest. Sisustan positiivselt ja arendavalt oma vaba aega. **Ma olen ettevõtlik.**
 - c. **HOOLIVUS** - Hoolin iseendast ja mind ümbritsevast. Hoolitsen oma vaimse ja füüsilise tervise eest. Toitun tervislikult, liigun ja puhkan piisavalt. Väärtustan kõrgelt peret ja inimesi, loon ja hoian neid. Olen sõbralik, mõistev ja tolerantne. Olen valmis märkama, kuulama, mõistma ja abistama. Armastan Eestimaad, hoian au sees rahvussümboleid, eesti keelt ja kultuuri. Tähtsustan puhast elu- ja looduskeskkonda ning panustan sellesse. **Ma olen hooliv.**
 - d. **PÄDEVUS** - Väärtustan teadmisi, oskusi ja kogemusi ning pean tähtsaks uute teadmiste, oskuste ja kogemuste omandamist. Tegutsen mõtestatult, eesmärgipäraselt. Teadvustan miks, mida ja kuidas ma teen. Tühja tööd ei tee. Pean oluliseks laia silmaringi, kultuursust, haritust ning teadmisi ühiskonnast ja poliitikast. **Ma olen pädev.**
9. Põlva Gümnaasiumi põhiväärtused on aluseks nii õpilaste kooli vastuvõtmisel, koolitöötajate värbamisel, kooli igapäevase õppe- ja kasvatustöö läbiviimisel kui kooli lõpetamisel. Kooli kõrgem siht on see, et iga Põlva Gümnaasiumi koolipere liige saavutaks oma käitumises ja olemuses vastavuse kooli põhiväärtustele.

Eesmärk

10. Põlva Gümnaasiumi eesmärgid tulenevad eelkõige Põlva Gümnaasiumi põhimäärusest, põhiväärtustest ning Gümnaasiumi riiklikust õppekavast.
11. Põlva Gümnaasiumi kõige olulisem eesmärk on pakkuda õpilasele võimalust omandada tänapäevane ühiskonna vajadustele vastav haridus, mille kaudu kujuneb õppijas valmisolek elukestvaks õppeks ja teadlikuks karjäärivalikuks; suutlikkus rakendada kriitilist analüüsioskust mitmekesises teabekeskkonnas; valmidus kodanikualgatuseks ja ettevõtlikkuseks; soov hoolida endast, kaasinimestest ja ümbritsevast keskkonnast¹.
12. Põlva Gümnaasiumi eesmärk on täidetud, kui Põlva Gümnaasiumi lõpetaja oskab:
 - a. **olla väärikas, pädev, hooliv ja ettevõtlik inimene, kellel on turvalised lähisuhted ja kes oskab, julgeb ja tahab olla õnnelik.**

¹ Põlva Gümnaasiumi põhimäärus §6

- b. lugeda, kirjutada, arvutada** ning saab aru, mida luges, arvutas ning kirjutab;
- c. õppida** kohandades õppimise keskkonda ning valides sobivad strateegiad;
- d. ennast juhtida**, seades eesmärgid, tehes plaane ning viies need edukalt ellu;
- e. teha koostööd** kõikides oma ettevõtmistes eestvedaja, osaleja ja/või vastutajana;
- f. elada nii vaimselt kui füüsiliselt tervet elu**: liigub ja puhkab piisavalt, oskab pingutada ja sellest taastuda.

Põhimõtted

13. Põlva Gümnaasium on eelkõige sellega seotud inimesed ning seejärel nende inimestega seotud ja neist tulenev paljumõõtmeline koolikeskkond.
14. Õppimise ja arengu juures on kõige olulisem õpetaja ja õpilase usalduslik suhe ja vastastikune mõistmine.
15. Õpilane on mitmekülgne, arukas ja olemasoleva info põhjal parimaid võimalikke otsuseid langetav inimene, kes vastutab oma valikute eest ning areneb, et saada paremaks. Kool aitab kaasa õpilase arengule ja avardab valikute, võimaluste ning uute teadmiste ja oskuste pakkumise kaudu tema maailma.
16. Gümnaasiumi ülesanne on äratada, mitte niivõrd ära õpetada. Gümnaasiumi eesmärk on õpetada õpilast suhtlema, mõtlema, õppima, ennast juhtima ja motiveerima, koostööd tegema, iseseisvalt tegutsema, lugema, kirjutama, arvutama ning väärikalt käituma.
17. Oskused, mida me Põlva Gümnaasiumis eelkõige õpetame, on lugemis-, kirjutamis- ja arvutamisoskus, mõtlemis-, suhtlemis-, sõnaseadmise- ja ajastamisoskus ning elementaarne etikett.
18. Käitumine ja hoiakud, mida me gümnaasiumis toetame ja kasvatame, on suhtlemisjulgus ja -valmidus, pühendumine enese arengule, teistega arvestamine, nende märkamine ja vajadusel toetamine, julgus tegutseda ning vajadusel uuesti tegutseda.
19. Põlva Gümnaasiumis on iga koolitöötaja ja õpilase eesmärk toimida ja tegutseda võimalikult ratsionaalselt ehk teha võimalikult vähe kasutat tööd. Iga Põlva Gümnaasiumi koolipere liikme eesmärk on teha ainult neid tegevusi, mis arendavad teda ennast ning annavad midagi kasulikku talle endale, tema grupele/klassile, koolile, kogukonnale ja/või ühiskonnale või on vähemalt naljakad. Igaühe eesmärk on ajada oma asju nii, et me väärtustame ja säästame enda ja teiste inimeste aega.
20. Pingutus ja pingutusest taastumine käivad käsikäes. Põlva Gümnaasiumi ning iga meie inimese eesmärk on mõistlikult ja piisavalt puhata.
21. Igaühel on õigus ja kohustus raskuste tekkimisel küsida abi ja märgata abivajajaid.
22. Põlva Gümnaasiumi koolipere suhtleb omavahel aktiivselt igal tasandil, et tagada üksteise mõistmine ning hoida kooli õhustik võimalikult sõbraliku, toetava ja pingevabana.

Põlva Gümnaasiumi eripärad

23. Kogu Põlva Gümnaasiumi tegevus, sh igapäevane koolielu ja õppetöö korraldamine, õpilaste ja töötajate vastuvõtt ning nendega hüvastijätt, juhtimine ja juhtimisotsused jne baseerub kooli põhiväärtustel ning on suunatud kooli eesmärgi täitmisele.
24. Põhjalik ning mitmekülgne süsteemne õpilase arendamine karjääriõppe, eriõppepäevade, tunnivälise tegevuse jne kaudu.
25. Õpilase võimalus koostada ise individuaalne ning tema huvidele vastav õppekava. Kool ei piira õpilase valikuid õppekavas suundade, moodulite vms piirangutega.
26. Põlva Gümnaasiumi läbivaks eripäraks on ettevõtlikkuse arendamine läbi erinevate võimaluste: valikkursused majandus- ja ettevõtlusõpe, turundus, rahvusvahelised projektid, õpilasfirmade tegemine jne; õpilaste kaasamine ürituste korraldamisse ja projektidesse. Ettevõtlikkuse arendamiseks toetab kool igapäevaselt õpilaste initsiatiivi, pakub suurt vabadust ja võimalusi õpilase eneseteostuseks: koolipäeva sisustamine, huvitegevus ja loengud, üritused ja ettevõtmised, õpilasesinduses osalemine ning õpilasesinduse tegevuse toetamine.

III Õppe- ja kasvatustöö korraldus Põlva Gümnaasiumis

27. Põlva Gümnaasium lähtub õppe- ja kasvatustöö korraldamisel eelkõige Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduses, Gümnaasiumi riiklikus õppekavas, kooli põhimääruses ja õppekavas sätestatud tingimustest, põhimõtetest ja eesmärkidest.
28. Nominaalne õppeaeg Põlva Gümnaasiumis on kolm õppeaastat. Õpilase nominaalset õppeaega võib muuta rakendades õpilasele individuaalse õppekava.

Õppe- ja kasvatustöö ajaline korraldus

29. **Õppeaasta** kestab 1. septembrist järgmise aasta 31. augustini. Põhjendatud vajadusel ning koolipidaja ja hoolekogu nõusolekul võib õppeaasta tegevustega alustada kuni kaks nädalat enne õppeaasta algust ning õppeaasta tegevused lõpetada kuni kaks nädalat pärast õppeaasta lõppu.
30. Õppeaastas on **kolm õppeperioodi**. Õppeperiood koosneb kümnest tavapärasest õppenädalast ning perioodi viimasel nädalal toimuvast **arvestuste nädalast**. Kolme aastaga läbib õpilane üheksa õppeperioodi.
31. Õppeaastas on **valikkursuste nädal**, mis toimub reeglina viimase õppeperioodi järel.
32. Õppenädal koosneb viiest õppepäevast. Iga õppepäev koosneb kursuste plaani ja tunniplaani järgsetest põhi- või valikainete tundidest ja Kasulikust Ajast.
33. Õppetunni pikkus on 70 minutit.
34. Kasuliku Aja pikkus koos söögipausiga on 80 minutit.
35. Kasulik Aeg on üldpädevuste arendamiseks mõeldud aeg Põlva Gümnaasiumi päevakavas, mis tavapärasel õppenädalal toimub kell 12.10-13.30. Kasulikul Ajal toimuvad: söömine, külalisloengud, kooli üritused ja kogunemised, huviringid, koosolekud, õpetajate konsultatsioonid, õpilasesinduse töö, mentortunnid ja ühislugemine jne.

36. Õppeaastas on üld- ja/või ainepädevuste arendamiseks eriõppepäevi, mil tavapäraseid tunde ei toimu ning õppetöö on korraldatud teistsuguse plaani järgi. Õpilasel on kohustus osaleda eriõppepäeval.
37. Õppeperioodide algus ja lõpp, arvestuste nädalad, valikkursuste nädal ja eriõppepäevad kinnitatakse enne õppeaasta algust Põlva Gümnaasiumi aastaplaanis, mis avaldatakse kooli [kodulehel](#).

Kursuse mõiste ja kursuste kavad

38. Põlva Gümnaasiumi õppe- ja kasvatustöö arvestuslik alus on kursus. Üks kursus tähendab õppetööd mahus 1575 minutit².
39. Põlva Gümnaasiumi lõpetamiseks tuleb õpilasel läbida kokku 96 kursust.
40. Põlva Gümnaasiumi kursus võib olla:
- a. **Gümnaasiumi riiklikus õppekavas toodud põhi- või valikkursus**, millele lisandub üldpädevuste arendamiseks ette nähtud õpe;
 - b. **Põlva Gümnaasiumi pakutud valikkursus**, millele lisandub üldpädevuste arendamiseks ette nähtud õpe;
 - c. **Õpilase poolt väljaspool kooli läbitud juhendatud õpe** (valikkursus “huvialaring”), kus õppe- ja kasvatustööd on toimunud vähemalt kursuse mahus. Väljaspool kooli läbitud kursusteks võivad olla näiteks:
 - i. Ülikoolide juures toimuvad gümnaasistidele mõeldud kursused (nt Tartu Ülikooli Teaduskool või Tallinna Ülikooli Õpilasakadeemia jne)
 - ii. Kutse- või huvikoolis toimuv õpe (nt muusika- või spordikooli kursus jne);
 - iii. Osalemine kolmanda sektori organisatsioonide töös või nende läbi viidavas õppes (nt osalemine Eesti Õpilasesinduste Liidu töös jne);
 - iv. Muud kursuse mahus toimuvad õppe- või praktilised tegevused, mis on kooliga kokku lepitud ning vastavalt dokumenteeritud.Kooli juhtkond otsustab, kas toimuv õppe- või praktiline tegevus õppekava eesmärkidele vastav ning on kursusena arvestatav.
41. Põlva Gümnaasiumis toimuvate riiklikus õppekavas toodud põhikursuste kavad on esitatud kooli kodulehel: <http://pg.edu.ee/kohustuslikud-kursused>.
42. Põlva Gümnaasiumis toimuvate valikkursuste kavad on esitatud kooli kodulehel: <http://pg.edu.ee/valikkursused>.
43. Õpilase poolt väljaspool kooli läbitud juhendatud õppe ehk valikkursuse “huvialaring” kursuse kavana arvestatakse vastava üli-, kutse- või huvikooli kinnitatud õppe- või kursuse kava. Kui väljaspool kooli juhendatud õppena läbitud õppe- või praktilise tegevuse kohta ei ole kinnitatud kursuse või õppekava, koostab selle kursuse juhendaja ning selle kinnitab Põlva Gümnaasiumi õppejuht.

Õpilase õppekoormuse kujunemine

44. Õpilase õppekoormus kujundatakse Põlva Gümnaasiumis gümnaasiumi õppekorralduse kaudu. Õppetöö korraldus Põlva Gümnaasiumis toetab õppija vastutust ja aktiivset õppimist.

² Kursuse ajalise pikkuse arvutuse aluseks on põhikooli- ja gümnaasiumiseadus §24 lg 5 ja §25 lg 3.

45. Õpilase õppekoormuse jaotumine gümnaasiumiõpingute jooksul on näidatud alltoodud tabelis (*Tabel 1*).
46. Põlva Gümnaasiumi õpilane peab õpingute jooksul läbima vähemalt 96 kursust, neist kuni 83 on riiklikud ning kooli määratud kursused, ülejäänud õpilase valitud valikkursused. Kohustuslike kursuste arvud on alltoodud tabelis (*Tabel 2*).
47. Õpilase õppeaasta õppekoormus kujundatakse kursuste ja arvestuste plaani kaudu. Õppeaasta kursuste ja arvestuste plaan kinnitatakse enne iga õppeaasta algust ning on kättesaadav kooli [kodulehel](#).

Tabel 1: Õpilase õppekoormuse jaotumine gümnaasiumiõpingute jooksul.

Aeg	Õppekoormus	Lisanduvad	Aeg tundides (60 min)
Nominaalne õppeaeg	Vähemalt 96 kursust, iga kursus 1400 minutit	175 minutit kursuse kohta üldpädevuste saavutamist toetavaid tegevusi Kasulikul	Vähemalt 2520h
Õppeaasta	Keskmiselt 33 kursust, iga kursus 1400 minutit	Ajal ja arvestuste nädalal (sh konsultatsioonid, arvestused ja iseseisvad	Keskmiselt 866h 15min
Õppeperiood	Keskmiselt 11 kursust perioodis, iga kursus 1400 minutit	ülesanded. Eriõppepäevadel ka erinevad üldpädevuste saavutamist toetavad tegevused.	Keskmiselt 288h 45min
Õppenädal	Kuni 23 ainetundi nädalas, iga tund 70 minutit	250 minutit õppimist toetavaid tegevusi Kasulikul Ajal, kodused tööd; arvestuste nädala kava erineb tavanädala nädalaplaanist.	Kuni 31h
Õppepäev	Kuni 5 ainetundi päevas, iga tund 70 minutit	50 minutit õppimist toetavaid tegevusi Kasulikul Ajal, kodused tööd; arvestuste nädala kava erineb tavanädala päevaplaanist.	Kuni 6h 40min

Tabel 2. Kohustuslikud kursused. Kursuste arv riiklikus ja kooli õppekavas.

Õppeained	Riiklik õppekava	Kooli õppekava	Õppeained	Riiklik õppekava	Kooli õppekava
Eesti keel	6	7	Ühiskonnaõpetus	2	2
Kirjandus	5	6	Inimeseõpetus	1	1
A-keel (ingl)	5	10	Geograafia (inim-)	1	1
B-keel (vene/sa)	5	5	Muusika	3	3
Matemaatika (Kitsas)	8	15	Kunst	2	2
Matemaatika (Lai)	14	15	Kehaline kasvatus	5	5
Bioloogia	4	4	Uurimistöö alused	1	1
Geograafia (loodus-)	2	2	Uurimis-/praktiline töö		1
Keemia	3	3	Loengukursus		3
Füüsika	5	5	Õpime õppima		1
Ajalugu	6	6	Kogukonnapraktika		1
			KOKKU	64/70	84

Uurimis- ja praktiliste tööde korraldus Põlva Gümnaasiumis

48. Uurimis- ja/või praktilised tööd (UPT) viiakse Põlva Gümnaasiumis läbi 11.-12. klassis.
49. Uurimis- ja/või praktiliseks tööks võib olla uurimistöö, praktiline töö või Junior Achievement Eesti (lühendatult [JA Eesti](#)) programmi läbimisel õpilasfirma tegemine.
50. Uurimis- või praktilise töö edukaks sooritamiseks peab õpilane tähtaegselt esitama juhendi nõuetele vastava kirjaliku töö ja oma tööd kaitsma.
51. Uurimis- või praktiline töö tuleb sooritada vastavalt Põlva Gümnaasiumi “Õpilasuurimuse ja praktilise töö juhendi” nõuetele ja tähtaegadele. Juhend asub kooli [kodulehel](#).
52. Töö tegemiseks läbivad kõik 11. klasside õpilased “Uurimistööde aluste” kursuse, mis on kooli õppekava kohustuslik kursus. Kursust hinnatakse mitteeristavalt.
53. Uurimis- või praktilise töö tegemiseks tuleb õpilasel läbida kuus etappi. Iga etapi edukas läbimine annab õpilasele punkte vastavalt etapi läbimise edukusele. Kogu protsessi eduka läbimise eest on õpilasel võimalik saada kuni 100 punkti (Tabel 3). Protsessi läbimisel saadud punktide kogusumma teisendatakse uurimis- ja praktilise töö eest saadud hindeks vastavalt kooli [hindamise korrale](#).
54. Uurimis- või praktilise töö sooritamise ebaõnnestumisel³ antakse õpilasele võimalus töö korrektseks sooritamiseks ja kaitsmiseks VIII perioodi⁴ arvestuste nädalal (järelkaitsmine). Järelkaitsmisele pääsemiseks on õpilasel kohustus osaleda 12. klassi II perioodi jooksul igal nädalal UPT kirjutamise tunnis.

³ Töö ebaõnnestumiseks võivad olla töö tähtjaks esitamata jätmine, kaitsmisel läbi kukkumine või töö punktide kogusummaks alla 50 punkti saamine ehk töö sooritamine hindele “F” (läbi kukkunud).

⁴ IV, V ja VI periood on 11. klassi õppeperioodid, VII, VIII ja IX periood on 12. klassi õppeperioodid.

Tabel 3: Uurimis- ja praktiliste tööde etapid, ajakava ning suurim võimalik punktide arv.

UPT etapp	Toimumise aeg	Põhieesmärk	Suurim võimalik punktide arv
Vaatlusseminar	IV ⁵ perioodi arvestuste nädal	Õpilane osaleb vaatlejana varasema lennu UPT-de kaitsmisel	5 punkti
I seminar	V perioodi arvestuste nädal	Õpilane esitleb töö läbiviimise ajalist plaani, eesmärgi ja valitud meetodit ja teoreetilist tausta	10 punkti
II seminar	VI perioodi arvestuste nädal	Õpilane esitleb töö tulemusi ja järeldusi. Õpilasfirmad kaitsevad aruannet	10 punkti
Abstract	Osa tööst	Võõrkeelne lühikokkuvõte	5 punkti
Juhendaja hinnang	VII perioodi arvestuste nädal	Juhendaja hindab valmis UPT-d juhendi järgi	20 punkti
Retsensendi hinnang	Novembri kolmandal täisnädal	Retsensent hindab valmis UPT-d juhendi järgi	30 punkti
Kaitsmine	VI perioodi arvestuste nädal	Õpilane kaitseb tööd kaitsmiskomisjoni ees.	20 punkti
KOKKU			100 punkti

IV Põlva Gümnaasiumis läbitavate kursuste selgitus

Gümnaasiumi riikliku õppekava põhikursused

55. Põlva Gümnaasiumi õpilane läbib kolme aasta jooksul kõik gümnaasiumi riikliku õppekava järgsed põhikursused (70 kursust, vt Tabel 2).
56. Põhikursused läbitakse vastavalt kooli õppejuhi koostatud plaanile. Plaan arvestab kursuste järgnevust, aineoloogikat, ainete omavahelist lõimingut ning kooli võimalusi. Õppejuht koostab koostöös aineõpetajatega õppekava läbimise plaani iga aasta 10. klassile lähtudes eeltoodud tingimustest ning korrigeerib seda vastavalt mõistlikule vajadusele.
57. Põlva Gümnaasiumi õppekava kursused moodustavad õppekava puu, mille aluseks ehk mullaks on Põhikooli riikliku õppekava läbimine. Selle juurteks on juurkursused, mis on elementaarsed põhikooli materjali kordamise kursused eesti keeles, inglise keeles ja matemaatikas. Õppekava tüve moodustavad Gümnaasiumi riikliku õppekava põhikursused, millest kasvavad välja või millele toetuvad erinevad valikkursused. Õppekava puu ladva moodustavad latvkursused andekatele õpilastele, kellel on latvkursuse abil võimalik saavutada sügavamad teadmised, kui Gümnaasiumi riikliku õppekava standard eeldab. Matemaatikas on olemas ka tugikursus, mis on mõeldud

⁵ vt eelmine.

õpilastele, kes vajavad selle aine omandamisel igapäevast tuge, nagu vajab tuge viljakandev oks.

Kooli poolt lisatud kursused

58. Põlva Gümnaasium lisab gümnaasiumi riikliku õppekava põhikursustele täiendavalt 14 kursust, mille läbimine on Põlva Gümnaasiumi õpilasele kohustuslik
59. Eesti keel - kool lisab täiendavalt ühe riigieksamiks kordamise kursuse, mis toimub enne riigieksamit IX õppeperioodil.
60. Kirjandus - kool lisab täiendavalt ühe riigieksamiks kordamise kursuse, mis toimub enne riigieksamit IX õppeperioodil.
61. Lai matemaatika - kool lisab täiendavalt ühe riigieksamiks kordamise kursuse, mis toimub enne riigieksamit IX õppeperioodil.
62. Kitsas matemaatika - kool lisab täiendavalt seitse kursust, millest
 - a. kuus kursust on mõeldud kitsa matemaatika kursustele toetavaks ja täiendavaks õppimiseks ja harjutamiseks vajaliku lisaaja võimaldamisele. Need kursused kirjeldab kitsa matemaatika aineõpetaja lähtudes kitsa matemaatika ainekavast ja õppegrupi vajadustest ning need kursused kirjeldatakse õppekava osaks olevates ainekavades (kursuselehed); Kursused toimuvad läbi kolme aasta paralleelselt laia matemaatika kursustega.
 - b. üks kursus, mille kool lisab täiendavalt riigieksamiks kordamiseks. See kursus toimub enne riigieksamit IX õppeperioodil.
63. Inglise keel - kool lisab täiendavalt viis kursust, millest
 - a. neli kursust on mõeldud inglise keele kursustele toetavaks ja täiendavaks õppimiseks ja harjutamiseks vajaliku lisaaja võimaldamisele. Need kursused kirjeldab inglise keele aineõpetaja lähtudes inglise keele ainekavast ja õppegrupi vajadustest ning need kursused kirjeldatakse õppekava osaks olevates ainekavades (kursuselehed). Kursused toimuvad läbi kolme aasta vastavalt inglise keele õpetaja koostatud plaanile;
 - b. üks kursus, mille kool lisab täiendavalt riigieksamiks kordamiseks. See kursus toimub enne riigieksamit IX õppeperioodil.
64. Uurimis- või praktiline töö - kool lisab täiendavalt ühe kursuse, arvestades uurimis- või praktilise töö sooritamiseks tehtava õppimise ja töö mahtu. Kursus toimub V-VII õppeperioodil vastavalt uurimis- ja praktilise töö sooritamisele.
65. Õpime õppima - kooli lisatud kursus, mille eesmärkideks on:
 - a. sissejuhatus Põlva Gümnaasiumi väärtus- ja käitumismaailma ning õppekorraldusse;
 - b. sissejuhatus õppimise olemusse, selle viisidesse ning õpistrateegiatesse ja
 - c. kasvatada praktiliste harjutuste kaudu õpilastes suhtlemisoskust ja esinemisjulgust.Kursus toimub I ja II õppeperioodil üks tund nädalas.
66. Kogukonnapraktika - kooli lisatud üks kursus, mille peamised eesmärgid on iga õpilase üldpädevuste arendamine ja riiklike hariduseesmärkide saavutamise

toetamine. Kogukonnapraktika toimub läbi kolme õppeaasta kuni ainemahu saavutamiseni. Kogukonnapraktikat on võimalik sooritada kahel viisil

- a. Juhendatud ja analüüsitud kogukonnapraktika - Praktika viis, kus õpilane osaleb kolme õppeaasta jooksul vähemalt 20 astronoomilise tunni ulatuses tegevustes, mis toovad head koolile, kogukonnale, Eestile, inimkonnale. Nendes tegevustes on ta selgelt juhendatud ning analüüsib oma tegevust praktikapäevikus vastavalt kogukonnapraktika juhendile (kooli kodulehel). Juhendatud praktika alla loetakse näiteks töö õpilasesinduses, mentorlus koolis, töö loomade varjupaigas, vetelpäästjana jne;
 - b. kontrollitud kogukonnapraktika - Praktika viis, kus õpilane osaleb kolme õppeaasta jooksul vähemalt 30 astronoomilise tunni ulatuses tegevustes, mis toovad head koolile, kogukonnale, Eestile, inimkonnale. Nendes tegevustes on ta juhendatud ning ta märgib need tegevused koos kestusega praktikapäevikusse vastavalt kogukonnapraktika juhendile (kooli kodulehel). Kontrollitud praktika alla loetakse näiteks esinemine kooli või kogukonna jaoks olulistel sündmustel, ruumide korda seadmine enne ja pärast kooli tähtsündmusi, osalemine Teeme Ära üritustel, maailma koristuspäeval, Põlva (või mõne muu) valla talgupäeval, giidiks olemine jne.
67. Loengukursus - kooli lisatud kolm kursust, mille eesmärgid on õpilastes üldpädevuste, eriti sotsiaalse- ja kodanikupädevuse, enesemääratluspädevuse ja ettevõtlikkuspädevuse saavutamine ning õpilaste ettevalmistamine iseseisvateks loovateks, mitmekülgeteks, sotsiaalselt küpseteks, usaldusväärseteks ning oma eesmärgi teadvustavateks isiksusteks⁶. Samuti on loengukursuse oluliseks eesmärgiks see, et õpilased leiaksid endale huvi- ja võimetekohase tegevusvaldkonna, millega siduda enda edasine haridustee⁷. Loengukursused toimuvad üks igal õppeaastal ning õpilasel on kohustus valida kooli poolt välja pakutud loengute hulgast (vähemalt 50 loengut igal õppeaastal) vähemalt 20 talle enam huvi pakkuvat loengut, käia neid kuulamas ning märkida nende kohta olulisem oma loengupäevikusse. Loengupäeviku vormi määrab kool. Läbitud loengute üle peab arvet kooli õppejuht või tema poolt selleks volitatud isik. Loengukursuse märgib elektroonilisse õppeinfosüsteemi õpilase mentor loengupäeviku ja loengute arvestuse alusel iga õppeaasta lõpus. Loengukursust hinnatakse mitmeeristavalt. Loengukursuse korraldus on täpsustatud Tabel 3.

Tabel 3: Loengukursuse korraldus läbi õpilase kolme õppeaasta.

klass	loengute arv	kooli poolt pakutav loengute arv
I aasta/10. klass	20 loengut	vähemalt 50 õppeaastas
II aasta/11. klass	15 loengut + 5 karjäärinõustamise loengut	vähemalt 50 õppeaastas + 5 eraldi kokku lepitud loengut/kohtumist Töötukassa karjäärispetsialistiga.

⁶ Gümnaasiumi riiklik õppekava § 3 lg 1.

⁷ samas, lg 2.

III aasta/12. klass	20 loengut	vähemalt 50 õppeaastas
---------------------	------------	------------------------

Valikkursused

68. Põlva Gümnaasiumi õpilane läbib kolme õppeaasta jooksul vähemalt 12 valikkursust.
69. Põlva Gümnaasium pakub igal õppeaastal õpilasele võimalust läbida vähemalt 7 valikkursust õpilase valikul kooli (või kooli koostööpartnerite) pakutavate hulgast, sh:
 - a. kaks valikkursust iga õppeaasta I perioodil;
 - b. kaks valikkursust iga õppeaasta II perioodil;
 - c. kaks valikkursust iga õppeaasta III perioodil;
 - d. üks valikkursus iga õppeaasta valikkursuste nädalalal.
70. Põlva Gümnaasiumi õpilasel on võimalik saada valikkursusena arvestatud ka kooli huviringid, nt koor, rahvatants jne.
71. Põlva Gümnaasiumi õpilasel on võimalik saada valikkursusena arvestatud ka väljaspool kooli läbitud gümnaasiumi riikliku õppekava ja Põlva Gümnaasiumi hariduslikke eesmärke toetava vähemalt ühe kursuse mahus toimuv õppetegevus.
72. Väljaspool kooli läbitud gümnaasiumi riikliku õppekava ja Põlva Gümnaasiumi hariduslikke eesmärke toetava õppetegevuse ehk kursuse “huvialaring” läbimise ja hindamise kirjeldus on toodud [Põlva Gümnaasiumi hindamise korras](#).
73. Õpilasel ei ole õigust valitud valikkursusest loobuda. Koolil on õigus eemaldada õpilane mõjuval põhjusel valikkursusest ning vastav valikkursus õpilase õppekavast kustutada ja/või määrata talle läbimiseks mõni teine valikkursus.

Erilised valikkursused

74. Juurkursused - põhikooli materjali kordavad kursused eesti keeles, matemaatikas ja inglise keeles. Kõik Põlva Gümnaasiumi õpilased teevad 10. klassi alguses eesti keele, matemaatika ja inglise keele testi ning testi tulemuste alusel määravad aineõpetajad testi nõrgalt sooritanud õpilased vastava aine juurkursusele, mis võimaldab õpilastel üle korrata põhikooli materjali ning jätkata hiljem edukalt õpinguid koos teiste õpilastega. Juurkursused toimuvad I või II perioodil. Juurkursus arvatakse õpilase valikkursuste hulka. Juurkursus on kohustuslik õpilasele, kellele selle kursuse läbimine kooli õppejuhi otsusega määratakse.
75. Tugikursused - tugikursus on matemaatika täiendav kursus, mis toimub läbi kooliaasta õppenädalate üks kord nädalas. Tugikursuse aeg on kantud tunniplaani. Tugikursusel võib osaleda õpilane vabatahtlikult või kohtustulikul. Tugikursus on kohustuslik õpilasele, kes saab matemaatika kursusehindeks “F” ehk “mitterahuldav”. Õpilasel on kohustus osaleda tugikursusel alates järgmisest tunnist pärast kursusehinde elektroonilisse õppeinfosüsteemi (e-päevikusse) kandmist. Tugikursust hinnatakse mitmeeristavalt (AR/MA) ning arvestatud (AR) ehk positiivselt saab kursuse hinnatud õpilane, kes on õppeaasta jooksul osalenud vähemalt 20 tugiõppe tunnis.
76. Latvkursused - on gümnaasiumi riikliku õppekavas nõutavat oluliselt täiendavad/ületavad kursused. Latvkursused on mõeldud olümpiaadide, konkursside ja lihtsalt ainealaseks ettevalmistuseks õpilastele, kelle hariduslik erivajadus tuleneb

nende andekusest. Latvkursused toimuvad aineõpetajate korraldusel ning loetakse läbituks pärast kursuse mahus töö tegemist/kursuse läbimist.

Täiendavad õppekava läbimist toetavad tegevused

77. Täiendavalt toetavad Põlva Gümnaasiumi õppekava läbimist Kasuliku Aja tegevused.
78. Õpilasele on kohustuslik ning koolieksami sooritamiseks⁸ vajalik osaleda mentortunnis, ühislugemises ning selle põhjal toimuvates aruteludes. Mentortunnid toimuvad reeglina esmaspäeviti.
79. Õpilasele on õppenõukogu otsusega kohustuslik ning õpilasele tema hariduslikest vajadustest/erivajadustest vajalik osaleda õpetajate konsultatsioonides. Konsultatsioonid toimuvad reeglina teisipäeviti ja neljapäeviti.
80. Õpilasele on üldpädevuste saavutamiseks kasulik osaleda kooli pakutavates huviringides. Huviringid toimuvad reeglina teisipäeviti ja neljapäeviti.
81. Õpilasel on vabadus käia kooli korraldatud loengutes. Kool pakub välja vähemalt 50 loengut igal aastal ning õpilasel on kohustus valida neist vähemalt 20 (vt § 61 Loengukursus). Loengud toimuvad reeglina kolmapäeviti.

V Hindamine ja Gümnaasiumi lõpetamine

82. Hindamine, õppetööd toetavate tugisüsteemide tegevus (sh nõustamine), järelvastamise ja gümnaasiumi lõpetamise korraldus on korraldatud lähtudes riiklikest õigusaktidest ning täpsustatud Põlva Gümnaasiumi “Hindamise korras”, mis on avaldatud kooli [kodulehel](#).
83. Hindamisest ja õpilase arengust teavitamine on korraldatud lähtudes riiklikest õigusaktidest ning täpsustatud Põlva Gümnaasiumi kodukorras, mis on avaldatud kooli [kodulehel](#).

VI Õpetajate koostöö ja töö planeerimise põhimõtted

84. Õpetaja tööd ja õpetajate koostööd planeeritakse lähtudes kooli arengu- ja õppekava eesmärkidest, üldtööplaanist, kooliaasta kursuste plaanist ja teistest õigusaktidest ning igapäevasest koolielust välja kasvanud koostööideedest ja -vajadustest.

VII Põlva Gümnaasiumi õppekava uuendamise ja täiendamise kord.

85. Õppekava üldosa ja ainekavasid muudetakse erandkorras vastavalt muutustele riiklikus seadusandluses. Sellised muutused kinnitatakse ja kehtestatakse pärast õppekava kehtestamise protsessi⁹ läbimist esimesel võimalusel.
86. Õppekava uuendamine ja täiendamine ehk regulaarne muutmine on järjepidev, läbi kooliaasta kestev protsess. Põlva Gümnaasiumi õppekava uuendavad ja täiendavad Põlva Gümnaasiumi juhtkond, koolitöötajad, õpilased ja hoolekogu omavahelises koostöös.

⁸ Koolieksami kord on kooli kodulehel <http://pg.edu.ee/koolieksami-kord>.

⁹ Vastavalt põhikooli- ja gümnaasiumiseadus § 17.

87. Regulaarsed muudatused õppekavas arutatakse õppenõukogus, hoolekogus ja õpilasesinduses läbi kooliaasta jooksul ning nimetatud institutsioonid esitavad oma arvamuse õppekava muudatuste kohta hiljemalt 30. juuniks.
88. Regulaarsed õppekava muudatused kehtestab direktor üks kord õppeaastas pärast õppenõukogu, hoolekogu ja õpilasesinduse arvamuse esitamist koolile ning need hakkavad kehtima reeglina järgneva õppeaasta 1. septembrist.